

Katılım Finans Muhasebe Standardı 37

Vakıf Kuruluşları İçin Finansal

Raporlama

Katılım Finans Muhasebe Standardı 37

Vakıf Kuruluşları İçin Finansal Raporlama

Standardın Amacı

1. Bu Standardın amacı, katılım finans esas ve standartlarına uygun olarak kurulan ve faaliyet gösteren vakıf kuruluşları tarafından yapılacak finansal raporlamaya ilişkin ilkeleri belirlemektir.

Standardın Kapsamı

2. Bu Standart; yasal statüleri ne olursa olsun sanal vakıf kuruluşları da dâhil olmak üzere, her türlü vakıf kuruluşları ile vakıf şeklinde kurulmuş ve katılım finans esas ve standartlarına uygun olarak faaliyet gösteren diğer kuruluşlara uygulanır.
3. Bir işletmenin kurduğu veya söz konusu işletmeye vakfedilen ve işletmenin kendisinin faydalandığı (iç vakıf olarak da adlandırılan) bir vakıf da sanal vakıf kuruluşudur ve bu Standart hükümlerine tabidir. Bu tür sanal vakıf kuruluşlarının finansal tablolarının ilgili işletmenin finansal tabloları ile konsolide edilmesi, ilgili işletme için geçerli finansal raporlama çerçevesine göre gerçekleştirilir.

Tanımlar

4. Bu Standardın yorumlanması ve uygulanması amacıyla aşağıdaki tanımlamalar yapılmıştır:
 - a. Varlık: Bu Standardın amacı doğrultusunda varlık; geçmişteki bir işlem, diğer olay veya koşul sonucunda ortaya çıkan, bir vakıf kuruluşu tarafından kontrol edilen ve gelecekte ekonomik fayda (hizmet potansiyeli dâhil) sağlaması beklenen mevcut bir ekonomik kaynaktır [Açıklama: Varlıklar, vakfın ana sermayesini de içerir].
 - b. Faydalanıcılar: Vakıf senedi hükümlerine uygun olarak vakfın (varlık veya gelirin getirisinden kaynaklanan) yardımlarından veya vakıf tarafından sunulan hizmet ve programlardan yararlanma hakkına sahip olan gerçek veya tüzel kişilerdir. Faydalanıcılar; belirli kişiler ve/veya gruplar ya da kamuoyu olabileceği gibi toplumun belirli bir kesimi, toplumun geneli, çevre, hayvanlar gibi kesimlerin faydalanacağı programlar da olabilir.
 - c. Bağış: Bu Standardın amacı doğrultusunda bağış; bedel karşılığı olmayan işlemler sonucu oluşan vakıf özkaynaklarında/vakfın net varlıklarında artışa sebep olan ve diğer kişi veya kurumlarca vakıf kuruluşuna katkı olarak sunmuş olduğu varlıklar, gelecekteki ekonomik faydalar veya hizmet potansiyelidir.
 - d. Giderler: Bu Standardın amacı doğrultusunda giderler; raporlama döneminde, varlık çıkışı veya varlığın tüketimi şeklinde ekonomik faydalarda ya da hizmet potansiyelindeki azalışlar veya vakıf kuruluşunun net varlıklarında azalma sonucunu doğuran yükümlülüklerde meydana gelen artışlardır.
 - e. Getiri (Ghallah): Bu Standardın amacı doğrultusunda getiri; 38'inci paragraf hükümlerine göre hesaplandığı ve sunulduğu şekliyle finansal faaliyetlerden ve faydalanıcılarla ilişkilendirilebilen diğer kazanç/kayıplardan (nakit dışı kalemler ve dağıtımına uygun olmayan kalemlere göre düzeltilmiş) kaynaklanan net fazladır.

- f. Gelir: Bu Standardın amacı doğrultusunda gelir; raporlama döneminde, vakıf kuruluşunun (vakfın ana sermayesi¹ hariç) net varlıklarında artışa neden olan ekonomik faydalardaki veya hizmet potansiyelindeki brüt girişlerdir.
- g. Yükümlülük: Bu Standardın amacı doğrultusunda yükümlülük; vakıf kuruluşuna karşı hukuken ileri sürülebilen, ekonomik kaynakların çıkışıyla sonuçlanan, özkaynak benzeri dışındaki mevcut (hukuki veya zımni) bir mükellefiyettir. Yükümlülük, geçmişteki bir işlemde, diğer olay veya koşuldan kaynaklanır. Ekonomik açıdan dezavantajlı olmadığı sürece geleceğe ilişkin bir taahhüt, bu tanımın amacı doğrultusunda mevcut bir mükellefiyet olarak dikkate alınmaz.
- h. Yönetim: Vakfın faaliyet ve kaynaklarını yöneten organ veya organların bileşimidir. Yönetimin görevleri arasında diğerlerinin yanı sıra risklerin değerlendirilmesi, planlama, organizasyon, personel yönetimi ile vakfın yönetilmesi, yönlendirilmesi ve kontrol edilmesi bulunmaktadır. Yönetimde çalışanlar ve gönüllüler yer alır. Bununla birlikte, yönetimde, atanmalarına veya ödenen ücretlerine bakılmaksızın yukarıda belirtilen görevleri yerine getirecek yönetici (Nazir veya yönetim kurulu üyesi) de yer alabilir. Ayrıca, yönetim birimler ve/veya tüm kurumsal yönetim kademelerini topluca içerecek şekilde de kullanılabilir.
- i. Yönetici (Nazir veya yönetim kurulu üyesi): Vakfın yönetimi ve yönetişiminden, vakıf varlıkları ile kaynaklarını korumak ve geliştirmekten, bunların sağladığı faydaları vakıf senesinde belirtilen hüküm ve koşullara göre dağıtmaktan sorumlu olan gerçek/tüzel kişi, yönetim kurulu veya resmî kurumdur.
- j. Net varlıklar: Tüm yükümlülükler düşüldükten sonra vakıf kuruluşunun varlıklarında kalan haklardır [Açıklama: Net varlıklar, başlangıçta vakfın ana sermayesine karşı muhasebeleştirilen tutarı içerir].
- k. Kısıtlanmış fonlar: 34'üncü paragrafta belirtildiği üzere vakfeden (Waqif), bağışçı, ilgili düzenlemeler, finansal muhasebe standardı veya vakfın yönetim politikaları tarafından belirli amaçlar doğrultusunda kısıtlanan fonlardır.
- l. Sanal vakıf kuruluşu: Yasal olarak tescil edilmeksizin veya kaydedilmeksizin katılım finans esas ve standartları uyarınca kurulan bir vakıf kuruluşudur.
- m. Vakfetme: Katılım finans esas ve standartları uyarınca varlığın ve varlığın sunduğu faydaların faydalanıcılara tahsis edilmesidir. Vakfetme katılım finans esas ve standartları uyarınca devredilemez bir bağıştır.
- n. Vakfın ana sermayesi: Vakfeden tarafından vakfın ana sermayesi olarak belirlenen ve sürdürülmesi gereken işletme veya varlık(lar)dır.
- o. Vakıf özkaynağı: 32'nci paragrafta tanımlanmaktadır.
- p. Vakıf kuruluşu: Bir vakıf veya sanal vakıf kuruluşudur.
- q. Vakfeden (Vakfın ana bağışçısı): Bir vakıf kuran ve sahip olduğu varlığını vakfa tahsis eden yasal ve katılım finans esas ve standartları açısından uygun vasıflara sahip (gerçek veya tüzel) kişidir.

¹ Bkz. 11'inci paragraf

5. “-”

Temel ilkeler ve çerçeve

6. Bu Standart “Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve”de (Kavramsal Çerçeve) belirtilen temel muhasebe ilkeleri ve Ek B “Vakıf Kuruluşları İçin Finansal Raporlamanın Temelleri”nde belirtilen temel ilke ve esaslarla birlikte dikkate alınmalıdır.

Varlık ve yükümlülüklerin ilk muhasebeleştirilmesi ve sonraki ölçümleri

Vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar

7. Vakfın ana sermayesi içerisinde vakfeden tarafından katılım finans esas ve standartları uyarınca vakfın ana sermayesi olarak belirlenen, vakıf özkaynağına katkıda bulunan ve bu kapsamda niteliği gereği vakıf kuruluşunun sürdürülebilir özkaynağını oluşturan her türlü münferit varlık, işletme ve bağışlar yer almaktadır.
8. Vakfeden tarafından vakfın özkaynağına belirli varlık veya bağışlar şeklinde (nakdi veya aynı varlıklar şeklinde) vakfın ana sermayesine katkıda bulunulabilir. Vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar aşağıdaki şekilde belirlenir:
- Belirli varlıklar söz konusu olduğunda bu varlıklar vakfın ana sermayesini oluşturur ve
 - Nakdi veya aynı varlıklar şeklinde bağışlar söz konusu olduğunda (örneğin, maddi veya maddi olmayan duran varlıklar ya da yatırımlar vb.), vakfın ana sermayesini bunların nakit eşdeğerleri oluşturur.
9. Vakfedenin veya başkalarının yaptığı bağışlar vakıf senedinde (veya vakfedenin yaptığı diğer beyanlarda) özellikle vakfın ana sermayesi olarak belirlenmemişse, söz konusu bağışlar vakfın ana sermayesi olarak değerlendirilmez.

İlk muhasebeleştirme

10. Vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değeri üzerinden muhasebeleştirilir, bu varlıklara karşılık gelen tutar ise vakıf özkaynağı olarak muhasebeleştirilir. Gerçeğe uygun değer, ilgili Katılım Finans Muhasebe Standartları (KFMS) hükümleri uyarınca belirlenir.
11. Vakfın ana sermayesine yapılan her türlü ilaveler 10’uncu paragraf hükümleri uyarınca muhasebeleştirilir.
12. Vakfın ana sermayesini oluşturan ve ekonomik fayda sağlanması beklenmeyen varlıklar (örneğin mescit, el yazmaları vb.) başlangıçta nominal değer üzerinden muhasebeleştirilir.
13. Diğer tüm varlık ve yükümlülükler ise başlangıçta, bu Standart ve ilgili KFMS hükümleri uyarınca vakıf kuruluşu tarafından belirlenen muhasebe politikalarına uygun olarak muhasebeleştirilir.

Sonraki ölçüm

14. Bağlı ortaklık ve iştiraklerdeki yatırımlar dâhil olmak üzere vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar (nakdi veya ayni varlıklar şeklinde bağışlar hariç), diğer KFMS hükümlerinden bağımsız olarak, vakıf özkaynağında muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değer kazanç ve kayıplarının etkisi de dikkate alınarak gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Bu varlıklar için herhangi bir amortisman veya itfa payı ayrılmaz. Gerçeğe uygun değer her finansal raporlama dönemi sonunda gözden geçirilir ve önceki değerlemede bulunan değerde önemli değişiklik oluştuğuna dair göstergeler olması durumunda gerçeğe uygun değer yeniden ölçülür.
15. Vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklardan elde edilen gelirler (14'üncü paragrafta belirtilen gerçeğe uygun değer kazanç veya kayıpları hariç) finansal faaliyetler tablosunda muhasebeleştirilir.
16. Kullanımdan doğan faydalar haricinde ekonomik fayda sağlaması beklenmeyen vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar (örneğin mescit, el yazmaları vb.) başlangıçta bu varlıklara atfedilen nominal değer üzerinden finansal tablolarda gösterilir ve buna uygun biçimde açıklanır. Mümkün olduğu durumlarda, tahmini gerçeğe uygun değer/yenileme maliyetinin açıklanması finansal tablo kullanıcıları için faydalı olabilir.
17. Diğer tüm varlık ve yükümlülükler (vakıf özkaynağına yapılan nakdi veya ayni bağışlardan doğan gelirlerle edinilen varlıklar dâhil) sonraki muhasebeleştirmede, bu Standart ve ilgili KFMS hükümleri uyarınca vakıf kuruluşu tarafından belirlenen muhasebe politikalarına uygun olarak ölçülür.

Gelir ve giderin muhasebeleştirilmesi

18. İlgili döneme ilişkin finansal faaliyetler tablosunda muhasebeleştirilen gelirler; yatırım geliri, varlıkların getirisi, katkılar, bağışlar ve gerçeğe uygun değer kazançları vb. dâhil olmak üzere, vakıf kuruluşunun net varlıklarında artışa neden olan ekonomik faydalardaki veya hizmet potansiyelindeki brüt girişleri içerir. Bu gelirler, bu Standart ve ilgili KFMS hükümleri uyarınca belirlenen muhasebe politikalarına uygun olarak muhasebeleştirilir (Bkz. 22'nci paragraf).
19. İlgili döneme ilişkin finansal faaliyetler tablosunda muhasebeleştirilen giderler aşağıdakileri içerir:
 - a. Vakfın ana sermayesinin idaresi, muhafazası ve yatırımla ilgili doğrudan giderler de dâhil, gelir elde etmek amacıyla yapılması gerekli olan harcamalar ve
 - b. Vakfın yönetim ve yönetim giderleri.
20. Vakıf kuruluşu, 19 (a) ve (b) paragraflarında belirtilen faaliyetlerle ilgili ortak giderleri makul biçimde dağıtmak için bir politika belirler.

Getiri Kullanımının Muhasebeleştirilmesi

21. Getirinin kullanımı, özkaynaktan ayrılan bir tutar olarak muhasebeleştirilir ve getiri tablosundaki ayrıntılı açıklamalar ile birlikte vakıf özkaynağı değişim tablosunda sunulur.

Muhasebe politikaları ve tahminleri

Muhasebe politikalarının belirlenmesi

Muhasebe politikalarının belirlenmesinde ve uygulanmasında takip edilecek hiyerarşi

22. Vakıf kuruluşları, muhasebe politikalarını aşağıdaki hiyerarşiye göre geliştirir:

1

- İlgili işlem, diğer olay veya koşulu özel olarak ele alan KFMS ya da Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGGK) tarafından yayımlanan tebliğ, kurul kararı vb. düzenlemeler

2

- Benzer konuları ele alan KFMS

3

- Kavramsal Çerçeve ile katılım finans esas ve standartlarına aykırı olmadıkları sürece, ülkemizde geçerli olan ve genel olarak kabul görmüş muhasebe ilkeleri

4

- Kavramsal Çerçeve ile katılım finans esas ve standartlarına uygun olduğu sürece yönetimin muhakemesi

KFMS 1'in² vakıf kuruluşları için geçerli olan özel hükümleri

23. KFMS 1 hükümleri, bu Standardın özel hükümlerine aykırı olmadığı sürece vakıf kuruluşları için de uygulanır.

Finansal tabloların genel sunumu

KFMS'lere uygunluk beyanı

24. Finansal tablolar, bu KFMS ile birlikte diğer KFMS'lerin tamamına uyulduğunu teyit eden açık bir beyan içerir.

25. Yerel mevzuat hükümleri vb. sebeplerden dolayı KFMS'lerin tamamının uygulanmadığı durumlarda, 24'üncü paragrafta belirtilen beyan sunulmaz. Bu durumda vakıf kuruluşu, önemli sapmaları ve aykırılıkları açıklar.

Tam bir finansal tablolar seti

26. Vakıf kuruluşları tarafından düzenlenecek tam bir finansal tablolar seti aşağıdakilerden oluşur:

- a. Finansal raporlama dönemi sonundaki finansal durum tablosu (bilanço olarak da bilinir) (Bkz. 28-35'inci paragraflar),

² Katılım Finans Muhasebe Standardı 1 (Revize) "Finansal Tablolarda Genel Sunum ve Açıklamalar"

- b. Döneme ilişkin finansal faaliyetler tablosu (Bkz. 36'ncı paragraf),
 - c. Döneme ilişkin getiri tablosu (Bkz. 37-39'uncu paragraflar),
 - d. Döneme ilişkin vakıf özkaynağı değişim tablosu (Bkz. 40 ve 41'inci paragraflar),
 - e. Döneme ilişkin nakit akış tablosu (Bkz. 42'nci paragraf) ve
 - f. Finansal tablo dipnotları (Bkz. 43 ve 44'üncü paragraflar).
27. Sanal bir vakıf kuruluşunun finansal tabloları da 26'ncı paragraf hükümlerine uygun olarak hazırlanır.

Finansal durum tablosu

28. Finansal durum tablosu; vakıf kuruluşunun varlıkları, yükümlülükleri ve vakıf özkaynağını yansıtacak şekilde 29-35'inci paragraf hükümlerine uygun olarak sunulur.

Varlıklar

29. Finansal durum tablosu vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine göre farklı varlık sınıflarını gösterir. Bu tablo genellikle aşağıdakileri içerir:
- a. Nakit ve nakit benzerleri,
 - b. Alacaklar (vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine uygun olarak sınıflandırılmış kira alacakları, temettü alacakları, ticari alacaklar vb.),
 - c. Stoklar (vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine uygun olarak sınıflandırılmış bir şekilde),
 - d. Katılım finansman varlıkları (ilgili KFMS'lere uygun olarak sınıflandırılmış ve raporlanmış bir şekilde, örneğin faizsiz borç (Karz-ı Hasen) ve faizsiz mikro-finans vb.),
 - e. Sukuk, pay ve benzeri araçlara yapılan yatırımlar,
 - f. Bağlı ortaklıklardaki ve iştiraklerdeki yatırımlar,
 - g. Gayrimenkul yatırımları,
 - h. Diğer yatırımlar (türlerine ilişkin açıklamalarla birlikte),
 - i. Maddi duran varlıklar (önemli türleri ve ilgili birikmiş amortisman açıklamaları ile birlikte) ve
 - j. -Varsa- Fonksiyonel ve miras varlıkları ile koleksiyonlar ve bunlara ait birikmiş amortisman.
30. Yukarıda yer alan kalemlerde vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklar ve diğer varlıklar birbirinden ayrılır.

Yükümlülükler

31. Finansal durum tablosu vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine göre farklı yükümlülük sınıflarını gösterir. Bu tablo genellikle aşağıdakileri içerir:
- a. Ticari ve diğer borçlar,
 - b. Kazanılmamış/ertelenmiş gelirler,

- c. Ödenecek faydalar (beyan edilmiş ancak henüz ödenmemiş getiri tutarı),
- d. Katılım finansman borçları (ilgili KFMS'lere uygun olarak sınıflandırılmış hâliyle),
- e. Kısıtlanmış fonlar (niteliklerine göre sınıflandırılmış hâliyle) ve
- f. Ödenecek program giderleri.

Vakıf özkaynağı

- 32. Finansal durum tablosu vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine göre vakıf özkaynağına ilişkin farklı sınıfları gösterir. Bunlar genellikle aşağıdakileri içerir:
 - a. İlk muhasebeleştirmede ölçüldüğü şekliyle vakfın ana sermayesine karşılık gelen tutar,
 - b. Yedekler (zaman zaman oluşturulduğu şekliyle),
 - c. Kullanılmamış fazlalık/birikmiş açık, bu kapsamda;
 - i. Kullanılmamış getiri ve
 - ii. Diğerleri arasında ayırım yapılır.
 - d. Vakfın ana sermayesini oluşturan varlıklarla ilgili gerçeğe uygun değer düzeltmeleri ve
 - e. Katılım finans esas ve standartlarına uygun olarak vakfın ana sermayesinin satışı, devri veya takasına ilişkin düzeltmeler.
- 33. Vakfedenin öngördüğü koşullardan farklı bir şekilde sınıflandırılıyor ve kullanılıyorsa getiri, buna uygun olarak ayrıştırılır ve açıklanır [Açıklama: Vakıf kuruluşunun birden fazla amacının olması durumunda bir faydalanıcı sınıfına atfedilebilecek getiri ile diğer faydalanıcılara atfedilebilecek olan arasında yapılacak her türlü vakıf içi yeniden sınıflandırma katılım finans esas ve standartlarına tabidir ve bu yeniden sınıflandırma işlemi buna ilişkin gerekçe ile birlikte yeterli şekilde açıklanır].

Kısıtlanmış fonların muhasebeleştirilmesi

- 34. Vakıf kuruluşları bazen belirli amaçlar için kullanılmak veya belirli faaliyetleri gerçekleştirmek için özel olarak ayrılmış fonlar olabilir. Bunların içerisinde Zekât'ın toplanması ve dağıtılması veya belirli bir amaç için belirli bağışların toplanması ve dağıtılması yer alabilir. Alınan bu tür bağışlar kısıtlanmış fon olarak değerlendirilir.
- 35. Alınan kısıtlanmış fonlar (Zekât ve diğer önemli kısıtlanmış fonlar arasında ayırım yapılarak) başlangıçta bir yükümlülük olarak kaydedilir. Bunların kullanımı ve kullanımına ilişkin diğer hareketler finansal tablo dipnotlarında yeterli biçimde açıklanır. Kısıtlanmış fonlarla ilgili varlıkların tutarları da açıklanır.

Finansal Faaliyetler Tablosu

- 36. Finansal faaliyetler tablosu vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliğine göre sunulur. Aşağıdaki kalemler genellikle finansal faaliyet tablosunda sunulur (bu kalemlere ilişkin ayrıntılı açıklamalar ise finansal tablo dipnotlarında yer alır):

- a. Farklı yatırım sınıflarından elde edilen yatırım geliri (finansal durum tablosunda sunulan sınıflandırmaya uygun biçimde),
- b. Diğer varlık sınıflarından elde edilen gelirler (finansal durum tablosunda sunulan sınıflandırmaya uygun biçimde),
- c. -Varsa- ticari faaliyetlerden elde edilen net gelir,
- d. Özellikle vakfın ana sermayesi olarak belirlenmemişse vakfedenin veya başkalarının yaptığı bağışlar,
- e. Programlardan elde edilen net fazlalık/açık (programların her birine ilişkin açıklamalar finansal tablo dipnotlarında sunulur),
- f. Yatırımlardaki ve vakfın ana sermayesini oluşturmeyen diğer varlıklardaki gerçeğe uygun değer kazançları/kayıpları,
- g. Diğer gelirler,
- h. Yönetişim ve yönetim giderleri,
- i. Değer düşüklüğü ve benzeri diğer kayıplar,
- j. Amortisman ve itfa payları,
- k. Diğer giderler ve
- l. İlgili döneme ilişkin fazlalık/açıklar.

Getiri Tablosu

37. Getiri tablosu finansal tabloların bir bileşenidir³. Amacı ise finansal tablo kullanıcılarının faydasına olacak şekilde:
 - a. Vakfedenin öngördüğü koşullara uygun olarak veya vakfın asıl amacına ulaşılması için getirinin belirlenmesi (finansal faaliyetler tablosunda sunulan gelirle eşleşebilir veya eşleşmeyebilir),
 - b. Getiri dışında dağıtıma uygun olan ve dönem boyunca dağıtılan/tahsis edilen faydalar ve
 - c. Dönem başı ve sonu itibarıyla kullanılmamış getiriden kalan bakiyeyi (vakıf özkaynağının bir parçası olan)tek bir yerde sunmaktır.
38. Getiri tablosunda aşağıdaki kalemler sunulur:
 - a. Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, getirinin belirlenmesi:
 - i. Döneme ilişkin fazlalık/açık (finansal faaliyetler tablosunda tanımlandığı gibi),

³ Açıklama: Getiri tablosu, vakıf kuruluşunun gerçek niteliğini yansıtan bir sunum tablosudur (örneğin, nakit akış tablosuna benzer olarak). Getirinin hesaplanması ve buna ilişkin faydalar tek bir tabloda sunulur ve bir muhasebe döngüsü içerisinde, söz konusu faydalar finansal faaliyet tablosu ile vakıf özkaynağı değişim tablosuna dâhil edilebilir.

- ii. Eksi; gerçeğe uygun değer kazançları, gelir tahakkukları (ilgili değer düşüklüğü tutarı düşüldükten sonra) ve getiri olarak dağıtmaya uygun olmayan varlıklardaki diğer artışlar veya yükümlülüklerdeki azalışlar,
- iii. Artı; gerçeğe uygun değer azalışları,
- iv. Artı; önceki dönemlerde gerçeğe uygun değer kazançları, gelir tahakkukları ve varlıklardaki diğer artışlar veya yükümlülüklerdeki azalışlar olarak muhasebeleştirilmiş ancak cari dönemde nakit ve nakit benzerleri olan tutarlar,
- v. Eksi; önceki dönemlerde gerçeğe uygun değer azalışları olarak muhasebeleştirilmiş ancak cari dönemde nakit ve nakit benzerlerine karşılık gelen tutarlar,
- vi. Eksi; vakıf özkaynağıyla ilişkilendirilebilen getiri (yedek olarak açıklanacaktır),
- vii. Artı; yedeklerden yapılan transferler,
- viii. Artı/Eksi; yabancı para birimi çevrim düzeltmeleri ve
- ix. Uygun olduğu ölçüde diğer kalemler.

b. Kullanılmamış getirinin açılış bakiyesi,

c. Dağıtıma uygun olan toplam getiri ((a) ve (b)'nin toplamı),

d. Ödenmek üzere dağıtılacak/tahsis edilecek faydalar:

- i. Faydalanıcılara yapılan doğrudan dağıtımlar (vakıf kuruluşunun faaliyetlerinin niteliği ve vakfedenin öngördüğü koşullara göre sınıflandırılır ve sunulur),
- ii. Kendi programları için yapılan faydalanmalar ve finansal faaliyetler tablosuna yapılan diğer transferler,
- iii. Sermaye yedeğinin oluşturulması şeklinde varlık alımında kullanılan kalemler,
- iv. Diğer tüm arzi düzeltmeler,
- v. Ödenecek faydaların açılış bakiyesi (yükümlülük olarak kaydedilen),
- vi. Eksi; ödenecek faydaların kapanış bakiyesi (yükümlülük olarak kaydedilen) ve

e. Kullanılmamış getirinin kapanış bakiyesi ((c)'den (d)'nin çıkarılması).

39. Getiri tablosu; vakfeden veya yönetici tarafından gerekli görülürse amortisman, itfa payı ve yatırımlardaki/varlıklardaki değer düşüklüğü düzeltmeleri ve buna karşılık gelecek şekilde oluşturulan sermaye yedeği/varlığı veya yatırım yenileme yedeğini de içerebilir.

Vakıf özkaynağı değişim tablosu

40. Vakıf özkaynağı değişim tablosu, dönem boyunca vakıf özkaynağını oluşturan farklı kaynaklardaki hareketleri sunar.

41. Bu tablo, özellikle getiriyle ilgili hareketi ve kullanılmamış fazlalık/birikmiş açığa ilişkin hareketlerdeki faydanın dağıtımını sunar.

Nakit akış tablosu

42. Nakit akış tablosu, bu Standardın özel hükümlerine aykırı olmadığı sürece, KFMS 1'in hükümlerine göre dönem içerisindeki esas faaliyetlerden, yatırım faaliyetlerinden ve finansman faaliyetlerinden kaynaklanan/bu faaliyetlerde kullanılan nakit akışlarını sunar.

Finansal tablo dipnotları

43. Finansal tablo dipnotlarında, finansal tablo unsurlarıyla ilgili önemli muhasebe politikaları ve diğer ayrıntılı açıklamalar yer alır.
44. Açıklamalar özellikle;
- Finansal durum tablosunda varlık ve yükümlülüklerin yeniden değerlendirilmiş tutarlarıyla gösterilmesi durumunda, varlıkların tarihi maliyetinden ya da yükümlülüklerin tarihi tutarlarından ve
 - Dönem içinde gelir tablosuna yansıtılan karşılıklar, dönem içinde kayıttan düşülen alacaklar, daha önce kayıttan düşülen ancak dönem içinde tahsil edilen alacaklar ve kredi zararları için ayrılan karşılıkların dönem başındaki ve dönem sonundaki bakiyesi dâhil olmak üzere KFMS 30 "Değer Düşüklüğü, Kredi Zararları ve Ekonomik Açıdan Dezavantajlı Taahhütler" in hükümlerine uygun olarak ayrılan alacaklardaki kredi zararları karşılığının dönem içindeki hareketlerinden oluşur.

Risk yönetimine ilişkin açıklamalar: Vakıf özkaynağının sürdürülebilirliği

45. Bir vakıf kuruluşu yasal, ticari, operasyonel veya diğer risk türlerine maruz kalabilir.
46. Vakıf kuruluşu, finansal tablo kullanıcılarına risklerin yönetilmesine yönelik olarak vakfın hedef ve politikalarını değerlendirmelerini sağlayacak bilgileri açıklar.
47. Vakıf kuruluşu, vakfın ana sermayesinin sürdürülebilirliğine ilişkin olarak vakıf senedi veya düzenleyici kurum yükümlülüklerine tabi olduğunda, bu yükümlülüklerin niteliğini ve bunların vakfın ana sermayesinin yönetimine ilişkin politikalarına nasıl dâhil edildiğini açıklar.
48. Vakıf kuruluşu, sürdürülebilirlik yükümlülüklerine uymadığında, yönetim bu uygunsuzluğun sebeplerini ve sonuçlarını açıklar.

Hizmet performansı tablosu

49. Vakıf kuruluşları, finansal tablo dipnotlarının bir parçası olarak veya finansal tabloların bir eki olarak hizmet performansı tablosu hazırlar ve sunar. Hizmet performansı tablosunun amacı öncelikle, vakfın finansal faaliyetleri ve mevcut durumuyla bağlantılı faaliyet performansını kullanıcıların anlamalarına yardımcı olacak finansal olmayan bilgileri sunmaktır.
50. Hizmet performansı raporlaması iki unsura dayalıdır:
- Sonuç(lar): Vakıf senedi hükümlerine uygun olarak vakfın toplum üzerindeki etkisi ve

- b. Çıktı(lar): Vakıf kuruluşunun dönem içerisinde sunduğu mallar, faydalar, hibeler, dağıtımlar veya hizmetler.
51. Hizmet performansı tablosu;
- a. Vakıf kuruluşunun hizmet sunumu yoluyla ulaşmayı veya etkilemeyi amaçladığı sonucu/sonuçları tanımlar. Hizmet performansındaki sonucun/sonuçların tanımı daha ayrıntılı olmalı ve kısa ile orta vadeye odaklanmalıdır ve
- b. Vakıf kuruluşunun cari dönem içerisinde sunduğu çıktıyı/çıktıları (mallar, faydalar, hibeler, dağıtımlar veya hizmetler) uygulanabilir olduğu ölçüde tanımlar ve ölçer.
52. Hizmet performansı tablosunda, sadece vakıf kuruluşunun performansı açısından önemli olan çıktılar yer alır. Hizmet performansı tablosuyla ilgili nicel açıklamalar Ek C “Nicel Açıklamalar”da yer alır.

Genel açıklamalar

53. Uygulanabilir olduğu durumda, finansal tablolarda vakıf kuruluşu ile ilgili olarak;
- a. Vakıf kuruluşunun yasal adı,
- b. Kuruluş türü, örneğin; saklama kurumu, tescil edilmiş bir hayır kurumu, teminatla sınırlı bir şirket vb. ve
- c. -Varsa- sicil numarası
- açıklanır.
54. Vakıf kuruluşu aşağıdakiler hakkında bilgi sunar:
- a. Vakıf senedi hükümlerine uygun olarak vakıf kuruluşunun amacı, misyonu veya hedefleri,
- b. Yönetişim yapısı ve diğer kuruluşlarla ilişkisi,
- c. Vakıf kuruluşunun hedeflerine ulaşmak için gerçekleştirdiği ana faaliyetler,
- d. Ana nakit kaynakları ve diğer kaynaklar,
- e. Ana gelir kaynakları,
- f. Gönüllülere olan güven ve bağışlanan mal ile hizmetler,
- g. İrtibat bilgileri; İnternet sitesi, sosyal medya adresleri, e-posta adresi, posta adresi ve irtibat telefonu ve
- h. Vakfedenin öngördüğü önemli koşullar.

Yürürlük tarihi

55. Bu Standart, vakıf kuruluşlarının 1 Ocak 2023 veya sonrasında başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Yeni kurulan bir vakıf kuruluşu, bu Standardı kurulduğu tarihten itibaren uygular.

Ek A: “-”

Ek B: Vakıf Kuruluşları İçin Finansal Raporlamanın Temelleri

Giriş

1. Bu Standart “Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve” (Kavramsal Çerçeve) ile birlikte dikkate alınır. Ancak, vakıf kuruluşlarının niteliğinden dolayı belirli özel finansal raporlama ilkeleri bu Ek’te sunulmaktadır.

Vakıf kuruluşları için finansal raporlamanın amaçları

2. Vakıf kuruluşları için finansal raporlama; özellikle paydaşların aşağıdakileri değerlendirmelerini sağlamak da dâhil olmak üzere, vakfın hedeflerine ulaşırken vakıf kuruluşlarının etkili ve verimli bir şekilde yönetimini ve paydaşlarına hesap verebilirliğini sağlamayı amaçlar:
 - a. Vakfın ana sermayesinin sürdürülebilirliği ve belirtilen hedeflere ulaşıp ulaşılmadığı,
 - b. Faydalanıcılara yeterli dağıtımın yapılmasının sürdürülebilirliği ve/veya vakıf kuruluşunun programlarını yürütebilme kabiliyeti,
 - c. Getirinin veya vakıf yatırımlarının getirisinin üstlenilen riskler açısından makul olup olmadığı,
 - d. Yönetim ve destekleyici giderlerin makul olup olmadığı ve bu giderlerin faydalanıcılar ile ilişkilendirilebilen getiriye eritip eritmediği ya da fonksiyonel programların düzeyini makul gerekçelere dayanmaksızın düşürüp düşürmediği,
 - e. Vakıf kuruluşunun, vakıf senedindeki belirtilen amaçlar ve/veya vakfedenin öngördüğü koşullar uyarınca faydalanıcılara dağıtımın yapılıp yapılmadığı ve
 - f. -Varsa- fonksiyonel programların etkili ve verimli bir şekilde yürütülüp yürütülmediği.

Finansal raporlama ilkeleri

Finansal raporlamada gerçeğe uygunluk ve şeffaflık

3. Vakıf kuruluşu, finansal raporlama sürecinin gerçeğe uygunluk ve şeffaflık ilkeleri üzerine tesis edilmesini sağlar. Vakıf kuruluşu, muhakeme kullanılan konularda en uygun açıklamaları ve şeffaflığı tercih eder.
4. İlişkili taraf işlemlerinin ve çıkar çatışmalarının raporlanmasına yönelik en iyi uygulamalar izlenir. Ek olarak, finansal raporlama; üst düzey yöneticiler başta olmak üzere vakıf kuruluşunun yönetimine ve yönetimden sorumlu olanlar ile ilişkilendirilebilen maliyetlerin gerçeğe uygun ve şeffaf bir biçimde ayrı ayrı raporlanmasını sağlayacak şekilde yapılır.

Vakıf kuruluşları için özel finansal raporlama ilkeleri

5. Vakıf kuruluşu, 22’nci paragrafta sunulan hiyerarşiye uygun muhasebe politikaları oluşturur ve yeterli muhasebe kayıtları tutar.

6. Özellikle de vakfedenin veya her fon kategorisindeki faydalanıcıların amaçları birbirinden farklıysa fon muhasebesi, vakıf kuruluşunu oluşturan farklı fon kategorilerine uygun muhasebe ilke setlerine göre yürütülür. Vakıf kuruluşu tarafından yönetilen Zekât ve diğer yardımlar/kısıtlanmış fonlara ilişkin muhasebe ve finansal raporlama; ilgili yatırımlar, emanet ve harcamalar için geçerli olan ilkeler uyarınca yeterli açıklamaların yapılmasını sağlar.
7. Finansal tabloların kısa olması gerekliliği ve kamuya yönelik finansal raporlamada yer alacak bilgiler arasında denge vardır. Bu kapsamda; özellikle de vakıf kuruluşunun farklı amaçlarla farklı fonları yönettiği durumlarda, gerektiğinde ayrıntılı bölümsel bilginin üretilebileceği yeterli finansal kayıtlar ve yönetim muhasebesi kayıtlarının yönetici tarafından tutulması gerekir.
8. Usulüne uygun olarak yatırım kuruluşu sayılan vakıf kuruluşları, eğer (vakfin bağlı ortaklığı olmayan) başka bir kuruluşun hisselerinin çoğunluğuna sahipse, konsolide finansal tablo hazırlamak zorunda değildir.

Ek C: Nicel Açıklamalar

Hizmet performansı tablosu

1. Vakıf kuruluşu, finansal tablo dipnotlarının bir parçası olarak veya finansal tabloların bir eki olarak hizmet performansı tablosu şeklinde ilave bilgileri hazırlar (Bkz. 49-52'nci paragraflar).
2. Açıklamalar içerisinde örneğin:
 - a. İlave çıktı ölçümleri:
 - i. Sunulan mal veya hizmetlere ilişkin uygun kalite ölçütleri,
 - ii. Eğer faydalanicılar için önemliyse, vakıf kuruluşunun mal veya hizmetlerinin zamanında sunulup sunulmadığına ilişkin ölçüm,
 - iii. Vakıf kuruluşunun oluşturduğu her çıktı kategorisine ilişkin gider ve gelirlerin dağılımı,
 - iv. Tam veya yarı zamanlı çalışan personel esas alınarak gönüllülerin sunduğu katkıların miktarı (bu rakamın tahmini olması durumunda, bu husus not edilir) ve
 - v. “Yönetişim ve yönetim giderleri/toplam getiri”, “getiri oluşturan varlıkların para birimi başına getirisi” ve “dağıtımlar ve net program giderleri/toplam getiri” gibi performans oranlarını kullanan nicel performans ölçümleri,
 - b. Sonuca ulaşılmasını etkileyen faktörler hakkında yorumlar. Bu yorum; gönüllüler ve çalışanlar arasındaki iş ilişkilerini, hizmet sunumunun kapsamının genişletilmesi veya daraltılması kararlarını ya da ekonomik, yasal ve coğrafi faktörler gibi vakıf kuruluşu dışındaki faktörlerin etkisini içerebilir,
 - c. Vakıf kuruluşunun raporlama yapılan döneme ilişkin planları ve vakfedenin belirlediği planlar ile uygulamada gösterilen fiili performansın karşılaştırılarak açıklanması ve
 - d. Paydaşların vakıf kuruluşunun ulaştığı sonuçları ve çıktıları daha iyi anlamalarını sağlayabilecek her türlü ilave bilgi gibi konular yer alır.
3. Eğer vakıf kuruluşu farklı amaçlar için birden fazla fonu yönetiyorsa veya Zekât topluyor ve dağıtıyorsa, bu fonlara ilişkin faaliyetler ayrıca açıklanmalıdır.
4. Hizmet performansı tablosunun daha iyi anlaşılmasını sağlayacak şekilde program gelirleri ve giderlerinin ayrıntıları uygun biçimde sınıflandırılmalı ve dipnotlarda açıklanmalıdır. Yönetişim ve yönetim giderleri fonksiyon esasına göre dipnotlarda açıklanmalı ve her bir fon, program veya etkinliğe adil ve hakkaniyetli biçimde tahsis edilmelidir.